

Białe Błota, dnia 29 grudnia 2020r.

**Pan Przewodniczący
Rady Gminy Białe Błota**

Radni Gminy Białe Błota

W związku z opinią Komisji Budżetu i Finansów Rady Gminy Białe Błota z dnia 10.12.2020r. w sprawie przyjęcia projektu budżetu na rok 2021 i projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2032, w świetle art. 230 i art. 246 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm). korzystając ze swoich uprawnień wskazuję:

Wniosek nr 1.

Proponowane zmiany we wniosku nr 1 dotyczą wprowadzenia do projektu budżetu Gminy Białe Błota na 2021 r. kolejnych czterech zadań inwestycyjnych tj. projektów budowy ulic na terenie gminy na łączną kwotę 180 000,00 zł. oraz wprowadzenia zadania pn. Modernizacja i naprawa kanalizacji sanitarnej wraz z budową ulicy Wycieczkowej w Łochowie za kwotę 100 000,00 zł.

Uzasadnienie nie przyjęcia zmian.

Z uwagi na poniższe Wójt nie wyraża zgody na dokonanie zmian zwiększenia planu wydatków majątkowych w projekcie budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok. na realizację projektów budowy ulic za kwotę 180 000,00zł. Natomiast zadanie pn. Modernizacja i naprawa kanalizacji sanitarnej wraz z budową ulicy Wycieczkowej w Łochowie zostało wprowadzone do załącznika nr 4 zadania majątkowe pod poz. Nr 29 jako zadanie pod nazwą: Budowa ulicy Wycieczkowej w Łochowie wraz z naprawą i modernizacją kanalizacji sanitarnej w kwocie ogólnej 1 000 000,00zł.

Wniosek nr 2

Proponowane zmiany we wniosku nr 2 dotyczą zmniejszenia planu wydatków bieżących w projekcie budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok w :

Dział 600 Rozdział 60016 § 4270 – 130 000,00 zł,

Dział 600 Rozdział 60016 § 4300 – 100 000,00 zł,

Dział 750 Rozdział 75023 § 4010 – 50 000,00 zł.

Uzasadnienie nie przyjęcia zmian.

W ramach prawidłowego funkcjonowania i wywiązywania się z obowiązków w przyszłym roku 2021, Referat Dróg i Gospodarki Odpadami Urzędu Gminy Białe Błota wystąpił o uwzględnienie w budżecie Gminy Białe Błota na rok 2021 następujących środków finansowych:

DZIAŁ 600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

ROZDZIAŁ 60004 LOKALNY TRANSPORT ZBIOROWY - kwota 3 586 811,51 zł.

Powyższa kwota wynika bezpośrednio z pisma Zastępcy Prezydenta Miasta Bydgoszczy Pana Mirosława Kozłowicza z dnia 22 października 2020 r., znak: TO-0506/641/20 w sprawie dotacji Gminy Białe Błota na rok 2021 i szacunku kosztów jakie Gmina zobowiązana jest przekazać w roku przyszłym na funkcjonowanie linii nr 90, 91, 92 i 96 z przewidzianą rezerwą na zmianę taboru autobusowego z krótkiego na długi z uwagi na panującą obecnie pandemię. Nie uwzględniono natomiast ewentualnych zmian przy wydłużeniu i przeniesieniu pętli autobusowej z Murowańca do Drzewiec oraz zmian funkcjonowania linii nr 91 (przeniesienie pętli z ul. Mroźnej w Kruszynie Krajeńskim).

DZIAŁ 600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

ROZDZIAŁ 60016 DROGI PUBLICZNE GMINNE § 4210 - kwota 793 000,00 zł.

Na powyższą kwotę składają się planowane w roku 2021 zakupy następujących materiałów i urządzeń niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań związanych z utrzymaniem dróg, pracy sprzętu budowlanego oraz obowiązujących przepisów prawa pracy.

a) Zakup i transport kruszywa: 600 000,00 zł

Zwiększenie zapotrzebowania na zakup i transport kruszywa wynika z konieczności doprowadzenia stanu dróg gruntowych do zadowalającego poprzez wbudowanie kruszywa drobnego lub grubego z mechanicznym zagęszczeniem co umożliwi podniesienie nośności i trwałości nawierzchni gruntowej oraz w przyszłości powinno zaoszczędzić nakładów pracy na dalsze utrzymywanie danych odcinków dróg i ulic wykonanej w tej technologii robót. Dotyczy to dróg, na których do tej pory nie wbudowano żadnego kruszywa lub istnieje uzasadnione zapotrzebowanie na uzupełnienie lub remont nawierzchni z już wbudowanym kruszywem. Wbudowanie kruszywa doprowadzi do zwiększenia nośności i trwałości nawierzchni dróg gruntowych. Szczególnie uzasadnione jest wbudowywanie kruszywa w ciągi dróg i ulic o znacznym natężeniu ruchu drogowego, które szybko ulegają deformacji i zniszczeniu. Drogi te przeważnie charakteryzują się znaczną długością, co przekłada się na bardzo duże zapotrzebowanie na materiał w postaci kruszywa drobnego i grubego. Polityka systematycznego wbudowywania kruszywa w drogi w przyszłych latach pozwoli na podniesienie jakości kolejnych kilometrów dróg gruntowych, których w gminie jest obecnie 243 km, a liczba ta nadal wzrasta z uwagi na tworzenie nowych dróg i przejmowanie i wykup gruntów pod nowe.

b) Zakup żużlu, mieszanki bitumicznej i masy na zimno do naprawy dróg 10 000,00 zł

Kwota zaproponowana na rok 2021 jest porównywalna do roku 2020. Masa na zimno używana jest w przypadku remontów cząstkowych nawierzchni utwardzonych bitumicznych dróg siłami własnymi Gminy. Referat remonty cząstkowe zleca również Wykonawcy na podstawie umowy na bieżące utrzymanie dróg utwardzonych, ponieważ technologia, doświadczenie, sprzęt oraz

gwarancja 12 miesięczna Wykonawcy, pozwala na przeprowadzanie prac w o wiele lepszej jakości oraz w wyższym standardzie. Oczywiście okres zimowy ujawni i zweryfikuje zapotrzebowanie w tym zakresie, ponieważ warunki pogodowe podczas zimy niestety sprzyjają niszczeniu nawierzchni dróg.

- c) **Zakup drobnego sprzętu potrzebnego do utrzymania dróg i chodników w należyтым porządku oraz części do naprawy sprzętu takiego jak, np.: kosi i kosiarki, do drobnych napraw wykonywanych własnymi siłami np. w: równiarkach, walcu stalowym i gumowym, koparko - ładowarce, samochodach służbowych i innych maszynach użytkowanych w Referacie: 30 000,00 zł**

Nieustanna praca sprzętu budowlanego, sprzętu do utrzymania zieleni oraz czystości w gminie wymaga przeprowadzania regularnych serwisów i napraw w przypadku awarii. Zatrudnieni pracownicy w Referacie Dróg posiadają umiejętności i wiedzę, dzięki której część zadań z tym związanych są w stanie wykonać siłami własnymi po zakupie odpowiednich części oraz materiałów eksploatacyjnych. Prace wykonane siłami własnymi pozwalają na oszczędności środków w budżecie, ponieważ nie wymagają zlecenia podmiotom zewnętrznym. Kwota ta w porównaniu do roku 2020 nie uległa zmianie.

- d) **Zakup kosiarki bijakowej: 6 000,00 zł**

Istniejąca na stanie Referatu kosiarka bijakowa, przy pomocy której koszone są pobocza dróg wymaga naprawy. Koszt naprawy jest zbliżony lub może przekroczyć nawet wartość kosiarki co staje się nie opłacalne (wymiana łożysk, uszkodzenie konstrukcji – pęknięcie, zużycie tulei).

- e) **Zakup paliwa 100 000,00 zł**

Zwiększenie zapotrzebowania na zakup paliwa spowodowane jest planowanym zatrudnieniem dodatkowej osoby – operatora sprzętu budowlanego, co umożliwi pracę niezależnie 2 zestawów maszyn drogowych walec + równiarka niezależnie od siebie. Pozwoli to na przyspieszenie niektórych prac, a także na podjęcie działań w krótszym czasie w przypadku sytuacji nagłych i awaryjnych. Bardzo duża ilość zgłoszeń w sprawach związanych z utrzymaniem dróg powoduje duże zapotrzebowanie na pracę sprzętu budowlanego. Referat dysponuje 2 równiarkami drogowymi, 2 walcami drogowymi, 1 koparko – ładowarką, 1 ciągnikiem z przyczepą do 8 ton, 1 miniciągnikiem, 2 samochodami służbowymi. Zwiększenie ilości sprzętu analogicznie powoduje zwiększenie zapotrzebowania na paliwo.

- f) **Zakup tabliczek z nazwami ulic 30 000,00 zł**

Na terenie Gminy istnieje bardzo duża ilość tabliczek z nazwami ulic, która wymaga wymiany z uwagi na ich zużycie. Dodatkowo przybywa nowych ulic, które wymagają oznakowania. Również oznakowanie połączeń dróg publicznych z drogami prywatnymi wewnętrznymi należy do obowiązku zarządcy drogi publicznej, czyli w tym przypadku Wójta Gminy Białe Błota.

g) Zakup talonów 7 000,00 zł

Konieczność zapewnienia pracownikom wykonującym prace fizyczne na otwartej przestrzeni trwające minimum 6 godzin posiłków profilaktycznych (talonów żywnościowych), co wprost wynika z obowiązującego prawa i jest obowiązkiem pracodawcy.

h) Zakup odzieży Bhp 10 000,00 zł

Zapotrzebowanie na odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej dla poszczególnych stanowisk określone zostały w załączniku nr 6 do regulaminu pracy Urzędu, oraz wynika to również z ogólnych przepisów BHP. Zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami pracodawca zobowiązany jest do zapewnienia pracownikom odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej.

DZIAŁ 600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

ROZDZIAŁ 60016 DROGI PUBLICZNE GMINNE § 4270 - kwota 1 850 000,00 zł.

Planowane do zabezpieczenia środki na zakup usług remontowych niezbędne są do pokrycia zaangażowania wynikającego z zawartych umów jak i planowanych do zawarcia umów związanych ściśle z bieżącym utrzymaniem dróg zarządzanych przez Wójta Gminy Białe Błota oraz usług z tym związanych, głównie w niżej wymienionym zakresie:

a) Bieżące utrzymanie dróg gruntowych 850 000,00 zł

Na terenie Gminy Białe Błota znajduje się ok. **243 km dróg gruntowych**.

W ramach kwoty 850 000 zł firma zewnętrzna jest w stanie wykonać prace utrzymaniowe polegające na mechanicznym równaniu wraz z mechanicznym zagęszczeniem nawierzchni 272 km dróg gruntowych za kwotę 334 560,00 zł oraz na 4,9 km nawierzchni dróg za kwotę 515 440,00 zł. Dla wyliczeń przyjęto aktualnie obowiązującą umowy z Wykonawcą i konieczność zabezpieczenia w tym zakresie środków. Nie bez znaczenia jest również wzrost płacy minimalnej w 2021 r. oraz zmiana minimalnej stawki godzinowej, która będzie miała ogromne znaczenie przy kolejnym postępowaniu o zamówienie publiczne na w/w usługę.

Oczywiście wpływ na stan dróg gruntowych mają różne czynniki takie jak m. in. warunki pogodowe, natężenie ruchu pojazdów, struktura ilościowa i rodzajowa pojazdów poruszających się po danej drodze i udział pojazdów ciężarowych, ruch sprzętu budowlanego (bliskość inwestycji), rodzaj nawierzchni i gruntów. Bydgoszcz i jej okolice w tym obszar Gminy Białe Błota położony jest w znacznej części na gruntach ekspansywnych (pęczniejących), które są słabym materiałem i stwarzają niekorzystne warunki gruntowe – m. in. gliny, ropy, torfy, piaski gliniaste itp. W związku z powyższym niektóre drogi i ulice o nawierzchniach gruntowych wymagają częstszych interwencji i działań bieżącego utrzymania niż zakładane 2 razy w roku (zdarza się, że niektóre drogi równane są interwencyjnie aż 5 razy w ciągu roku). Natomiast są również przypadki, że dana droga wymaga wyłącznie kosmetycznej korekty stanu nawierzchni lub nawet brak konieczności

podjęcia działań (są to wyjątki, ale się zdarzają). Dlatego uśredniono w szacunku podjęcie działań bieżącego utrzymania do dwóch razy na każdej z dróg w skali roku.

b) Bieżące utrzymanie dróg utwardzonych 700 000,00 zł

Na wykonanie remontów cząstkowych w 2021 przyjęto kwotę 700 000,00zł. Powyższa kwota stanowi zabezpieczenie zawartej z Wykonawcą umowy oraz nowe zadania.

Z uwagi na zły stan techniczny ulicy Altanowej w Białych Błotach kwalifikuje się ona do remontu nawierzchni, którego szacunkowy koszt wynosi 287 720 zł po cenach z 2020 r. Ponadto zgodnie z przeprowadzoną kontrolą stanu technicznego dróg w IV kwartale br. złym stanem technicznym charakteryzują się odcinki ulic: **Berberysowej, Barwinkowej, Czerskiej, Centralnej w Białych Błotach, co oznacza że w ciągu najbliższym czasie wymagają one zaplanowania remontu.** Poza tym występuje wiele ulic o niezadowalającym stanie technicznym nawierzchni, które wymagają bieżącego utrzymania oraz szczegółowego monitorowania. Dobry stan techniczny dróg wpływa przede wszystkim na wysoki poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym co uzależnione jest od odpowiedniego poziomu jego finansowania.

c) Naprawa i utrzymanie przystanków i wiat przystankowych 80 000,00 zł

Na terenie Gminy Białe Błota znajduje się obecnie **121** przystanków autobusowych. Tylko niektóre z nich wyposażone są w perony przystankowe i wiaty przystankowe. Te przystanki, na których istnieją wiaty przystankowe wymagają podjęcia napraw zaplanowanych ale również napraw interwencyjnych. Wiaty są miejscowo zardzewiałe oraz zdewastowane (oklejone naklejkami, popisane farbą), szyby są uszkodzone lub wybite, ponadto stan czystości wiat również nie jest odpowiedni. Istnieją również przystanki autobusowe, które wyznaczone są wyłącznie oznakowaniem pionowym i poziomym (np. przystanek na drodze serwisowej wzdłuż S-5 w m. Ciele na skrzyżowaniu z ul. Źródlaną), na których oczekujący na autobus pasażerowie stoją na poboczu bez jakiegokolwiek osłony. Są to sytuacje niekomfortowe i można powiedzieć również niebezpieczne. Planuje się na podstawie aktualnie sporządzanego projektu przystanku jego wykonanie tzn. wybudowanie peronu przystankowego i postawienie wiaty przystankowej.

Dodatkowo planowane są zmiany w funkcjonowaniu linii autobusowych na terenie Gminy Białe Błota, co może wygenerować jeszcze większe koszty związane z koniecznością np. wyznaczenia i wykonania dodatkowych przystanków autobusowych lub nawet przeniesienia pętli autobusowych w inne miejsce. Co dodatkowo wygeneruje koszty, a w związku z tym konieczne jest zabezpieczenie odpowiednich środków na ten cel.

d) Naprawa sprzętu drogowego i utrzymanie w gotowości do pracy 200 000,00 zł

W roku 2021 znaczną część środków planuje się przeznaczyć na remont **koparko – ładowarki Volvo** oraz **równiarki O&K**, a także na naprawę pozostałego sprzętu budowlanego, który jest na stanie Referatu Dróg i Gospodarki Odpadami, a jest niezbędny do realizacji zadań. Odpowiedni stan maszyn i sprzętu jest konieczny do przeprowadzania prac i robót związanych z utrzymaniem dróg siłami własnymi gminy, co ogranicza znacząco koszty w przypadku korzystania z usług podmiotów zewnętrznych. Środki również powinny być zabezpieczone na pokrycie kosztów

napraw w sytuacjach awaryjnych. Bieżąca eksploatacja maszyn i samochodów służbowych generuje coroczne koszty z tym związane, które są zaplanowane na poziomie roku 2020.

e) Odnowienie oznakowania poziomego 20 000,00 zł

Oznakowanie poziome na drogach utwardzonych ma swoją trwałość. W roku 2020 zawarto umowę na odnowienie oznakowania poziomego na terenie Gminy Białe Błota z terminem obowiązywania do połowy roku 2021.

ROZDZIAŁ 60016 DROGI PUBLICZNE GMINNE § 4300 ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH – kwota 1 576 977,17 zł

a) Zimowe utrzymanie dróg 700 000,00 zł (obowiązująca umowa oraz kolejna)

Podczas zimowego utrzymania dróg na terenie Gminy Białe Błota działania są prowadzone poprzez Wykonawcę na podstawie zawartej umowy na okres od listopada do marca, ponieważ gmina nie posiada odpowiedniego sprzętu, maszyn i kadry do prowadzenia tych działań w pełnym zakresie. Kwota, którą planuje się zabezpieczyć na rok 2021 powinna uwzględniać zabezpieczenie środków na już zawartą umowę oraz na umowę na kolejny okres zimowy w roku 2021, czyli listopad i grudzień. Nieprzewidywalność pogody i gwałtowne jej zmiany skutecznie utrudniają dokładne oszacowanie kosztów, jakie może ponieść gmina na zimowe utrzymanie dróg. W przypadku niekorzystnych warunków na drogach i podjęcia stosownych działań w celu ich zniwelowania podczas trwania okresu zimowego, który określa się na 6 miesięcy (180 dni) w roku, **środki które planuje się zabezpieczyć wystarczą na 27 do 40 dni, co daje łącznie niecałe 25 % wszystkich dni w tym okresie.**

b) Wykonanie i ustawienie oznakowania na drogach na terenie gminy 50 000,00 zł

W ramach wprowadzania zmian w organizacji ruchu drogowego oraz utrzymania istniejącego oznakowania na określonym standardzie i poziomie zachodzi konieczność jego montażu lub wymiany na drogach i ulicach Gminy Białe Błota. Niestety na terenie Gminy istniejące oznakowanie pionowe nie było wymieniane w ostatnich latach. Upływ czasu spowodował, że duża część oznakowania pionowego straciła swoje właściwości odblaskowe i jest po prostu wyblakła i wymaga wymiany lub odnowienia. Odnowienie istniejących wyblakłych znaków wiąże się z koniecznością ich demontażu i naklejenia nowej folii odblaskowej lub całkowitej wymiany znaku na nowy. Prawidłowe właściwości oznakowania pionowego są niezbędne do zapewnienia odpowiedniej widoczności dla kierowców, a co się z tym wiąże bezpieczeństwa ruchu drogowego.

c) Wypompowywanie, wywóz wód opadowych i roztopowych 320 000,00 zł

Kwota wynika z konieczności zabezpieczenia środków dla podpisanej w listopadzie 2020 roku umowy na wypompowywanie wód opadowych i deszczowych z ulic i dróg na terenie Gminy Białe Błota. Z wykonawcą została podpisana umowa z terminem realizacji do końca 2022 roku na kwotę blisko 700 000 zł.

d) Koszenie poboczy na drogach 100 000,00 zł

Koszenie i ścinka poboczy na drogach zarządzanych przez Wójta Gminy Białe Błota - są to prace utrzymaniowe polegające na koszeniu traw, chwastów i innej roślinności porastającej pobocza dróg i pas gruntu pomiędzy chodnikiem, a posesjami przyległymi oraz prace polegające na ścięciu (sfrezowaniu poniżej nawierzchni drogi) nadmiaru poboczy. Z uwagi na zagospodarowanie pasa drogowego prace wykonuje się za pomocą ciągnika z kosiarką bijakową lub na wysięgniku, miniciągnika w miejscach trudniej dostępnych oraz ręcznie w miejscach gdzie użycie ciągników jest niemożliwe lub utrudnione. Frezowanie poboczy odbywa się przy pomocy specjalnej frezarki na wysięgniku, co umożliwia poruszanie się ciągnika po pasie ruchu. Z uwagi na bardzo dużą ilość kilometrów dróg do utrzymania, szacuje się koszenie wzdłuż dróg utwardzonych, chodników oraz tylko niektórych dróg gruntowych, gdzie istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu z uwagi na przerost roślinności. Wykonanie przewidzianych prac wyłącznie siłami własnymi gminy jest niemożliwe z uwagi na liczbę dni roboczych koniecznych do ich wykonania. Pomimo założenia wykonywania większej ilości pracy w tym zakresie w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020, poprzez m. in. zakup ciągnika z kosiarką bijakową to i tak można zauważyć, że niezbędne jest podpisanie umowy na wykonanie tego typu usługi. Zrealizowanie koszenia 59 km poboczy wymaga podpisania umowy z firmą zewnętrzną za zgodnie z dokonany szacunkiem na kwotę ok 100 000 zł.

e) Czyszczenie ulic 200 000,00 zł

Układ drogowy w Gminie Białe Błota tworzą drogi i ulice z nawierzchni utwardzonej – **69,6 km**, oraz drogi i ulice o nawierzchni gruntowej – **243 km**. Znaczna przewaga kilometrów dróg gruntowych nad długością dróg utwardzonych powoduje, że nawierzchnie tych ulic zostają szybko zanieczyszczane głównie piaskiem i błotem przenoszonym kołami poruszających się pojazdów. W związku z tym konieczne jest cykliczne czyszczenie wszystkich nawierzchni dróg i ulic utwardzonych na terenie gminy. Dodatkowo okres zimowy i jesienny przyczynia się do zanieczyszczania piaskiem i liśćmi. Referat Dróg i Gospodarki Odpadami dysponuje tylko jedną szczotką do czyszczenia nawierzchni, która zamontowana może być na miniciągniku. Mały zbiornik na zbierane z ulic nieczystości wymaga bardzo częstego opróżniania, co znacznie wydłuża czas czyszczenia. Poza tym 4 pracowników z brygady interwencyjnej nie jest w stanie wyczyścić ręcznie aż tylu kilometrów dróg, chodników i ścieżek rowerowych. Czyste ulice to wizytówka gminy ale również odpowiedni poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym (krótsza droga hamowania, brak ryzyka poślizgu), a także znacznie mniejszy negatywny wpływ na urządzenia odwadniające nawierzchnie dróg (wpusty, studnie, przykanaliki, kolektory deszczowe, przepompownie). Całkowity koszt czyszczenia dróg utwardzonych, chodników i ścieżek pieszo – rowerowych według szacunku wynosi blisko 285 000 zł. Przy założeniu wykonania zadania

dwukrotnie w ciągu roku (w okresie wiosenno – letnim i jesiennym) oraz częściowo siłami własnymi gminy, zabezpieczenie i przeznaczenie na ten cel 200 000 zł nie jest wartością wygórowaną i przesadzoną, a raczej minimalną, aby czystość ulic była na odpowiednim poziomie.

f) Czystczenie kanalizacji deszczowej 100 000,00 zł

Zadanie czyszczenia kanalizacji deszczowej jest priorytetem w roku 2021 dla Referatu Dróg i Gospodarki Odpadami. Niestety lata zaniedbań w tym zakresie doprowadziły do sytuacji, w której stan urządzeń kanalizacji deszczowej na drogach wymaga pilnej konserwacji i czyszczenia. Niedrożne studzienki i przykanaliki oraz studnie chłonne, które stanowią na niektórych ulicach w gminie jedyny system odprowadzenia wód opadowych, przyczyniają się do postawiania podczas opadów deszczu miejsc zalewowych, co wiąże się z koniecznością pompowania wód opadowych. Generuje to niepotrzebne koszty i obciążenie dla budżetu. Przeprowadzenie czyszczenia kanalizacji powinno zlikwidować ten problem, a co się z tym wiąże, zaoszczędzić środki w budżecie w przyszłości. Dlatego zadanie to wymaga pilnej realizacji. Niezwłocznej interwencji i czyszczenia urządzeń odwodnienia obecnie wymagają ulice Dębowa, Porzeczkowa, Jałowcowa i Brzozowa w Łochowie, Biedronki i Bocianowo w Zielonce, gdzie przy dużych opadach deszczu tworzą się miejsca zalewowe i wymagane jest wypompowanie wód.

g) Wykonanie projektów organizacji ruchu drogowego 30 000,00 zł

W ramach zakupu usług pozostałych planuje się część środków przeznaczyć jak do tej pory, na zlecenie wykonania projektów organizacji ruchu drogowego. Jest duże zapotrzebowanie na wprowadzenie zmian w istniejącej organizacji ruchu m. in. z uwagi na brakujące oznakowanie, wnioski mieszkańców, sołtysów, radnych, prośby na zebraniach sołectkich. Każda zmiana w oznakowaniu na drogach powinna być poprzedzona sporządzeniem i zatwierdzeniem projektu organizacji ruchu drogowego. Projekty do wykonania są zlecane głównie projektantom drogowym.

Szacowany koszt 1 projektu zmiany stałej organizacji ruchu drogowego to ok. 1000 zł. Oczywiście większy zakres zmian powoduje wzrost kosztu projektu np. projekt objazdu to ok. 4 000 zł.

h) Aktualizacja ewidencji dróg wraz z fotorejestracją 50 000,00 zł

Wójt Gminy Białe Błota jako zarządca dróg na podstawie obowiązujących przepisów ma obowiązek prowadzenia ewidencji i przeglądów dróg, co oczywiście odbywa się co roku. Jest to zlecane specjalistycznym firmom, które wykonują tego typu usługi. Na podstawie przeprowadzanych przeglądów w dalszym etapie możliwe jest zaplanowanie przeprowadzenia odpowiednich prac utrzymaniowych i naprawczych (np. powstaje mapa ze stanem nawierzchni dróg).

i) Kruszenie destruktu i gruzu betonowego 26 977,17 zł

Gmina Białe Błota na podstawie zawartego porozumienia z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Bydgoszczy otrzymała bezpłatnie 1500 ton destruktu z budowy drogi krajowej S5. Część materiału została bezpośrednio i bezpłatnie dostarczona na wskazane przez Referat ulice na terenie Gminy pod sprzęt budowlany gminny w celu jego wbudowania w drogi, natomiast druga część trafiła na plac przy ul. Przemysłowej 8 w Białych Błotach. Materiał z frezowania nawierzchni zawiera sporo ziaren i kawałków o dużej frakcji, który wymaga przekruszenia, aby stał się odpowiedni i wartościowy do wbudowania. Ponadto na placu znajduje się również materiał z lat ubiegłych (destrukt, gruz betonowy), który również po przekruszeniu powinien nadawać się do ponownego wbudowania. Kwota wynika z rozeznania rynku oraz szacunku sporządzonego na tej podstawie, który zakłada przekruszenie ok. 1000 ton destruktu i 200 ton gruzu betonowego. Usługa polega na przetransportowaniu kruszarki na plac Zamawiającego, kruszenie materiału na miejscu, ważenie i przyzwanie w tym samym miejscu. Destrukt asfaltowy pod wpływem temperatury i po odpowiednim zagęszczeniu bardzo dobrze spełnia swoją funkcję jak warstwa wierzchnia na drogach gruntowych (podnosi trwałość, ogranicza kurzenie).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

Zaplanowany i wnioskowany na rok 2021 budżet gminy w Dziale 600 Rozdziale 60016, który ściśle związany jest z utrzymaniem dróg na terenie Gminy Białe Błota uwzględnia podjęcie wyżej wyszczególnionych zakupów materiałów i urządzeń, podjęcia działań i realizacji poszczególnych zadań. Plan powstał na podstawie szacunków, które w przypadku niektórych zadań trudno jest dokładnie przewidzieć (np. zimowe utrzymanie, pompowanie wód opadowych) oraz podpisanych umów z Wykonawcami, niezbędnych do zapewnienia ciągłości działania jednostki. Może dojść do sytuacji, w której warunki atmosferyczne spowodują konieczność podejmowania działań powodujących wzrost kosztów i tym samym przekroczą te zakładane w obecnej chwili. Niezależnie od tego, powyższe uzasadnienie wyjaśnia i przedstawia cele i działania jakie planuje się podjąć w nadchodzącym roku, w związku z utrzymaniem dróg na terenie gminy. Są to działania **niezbędne i konieczne do prawidłowego wywiązywania się Wójta Gminy Białe Błota jako zarządcy dróg publicznych (oraz wewnętrznych będących własnością Gminy Białe Błota), z obowiązków nałożonych przepisami prawa w szczególności ustawa o drogach publicznych.**

W przypadku niezabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na powyższe cele, wywiązanie się z zadań koniecznych do realizacji stanie się utrudnione, a w niektórych przypadkach wręcz niemożliwe.

Zmniejszenie środków w planie wydatków bieżących w Dziale 600 Rozdział 60016 § 4270 o 100 000,00 zł zgodnie z opinią komisji Budżetu i Finansów, przyczyni się do konieczności rezygnacji z niektórych niżej wymienionych działań:

- Remontu przystanków i wiat lub wykonania przystanków autobusowych np. przystanek przy drodze serwisowej i ul. Źródlanej w Cielu, przystanki autobusowe w Drzewcach, dostawienie dodatkowych wiat;

- Odnowienia oznakowania poziomego na drogach co obniży poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- Bieżącego utrzymania niektórych dróg gruntowych lub realizacji utrzymania ich tanim kosztem albo koniecznością podejmowania działań w większym zakresie siłami własnymi co będzie miało negatywne konsekwencje w realizacji harmonogramów prac i wydłużenie odstępów czasowych w realizacji, a co się z tym wiąże negatywny oddźwięk społeczny. Zły stan dróg może przyczynić się również do zwiększenia liczby wniosków o odszkodowania w wyniku m. in. uszkodzenia pojazdów, co wygeneruje dodatkowe koszty;
- Przeprowadzenia remontu nawierzchni dróg utwardzonych np. rezygnacja z wykonania nakładki na ul. Altanowej w Białych Błotach, naprawę nawierzchni na ul. Łąkowej w Kruszynie Krajeńskim lub rezygnacji z innych napraw dróg utwardzonych, które należy zaplanować z uwagi na ich pogarszający się stan nawierzchni;
- Naprawy lub modernizacji sprzętu gminnego, co może przyczynić się do jego awarii i całkowitego unieruchomienia co bez wątpienia wpłynie negatywnie na realizację zadań siłami własnymi, co w konsekwencji będzie wiązało się z koniecznością zlecenia prac Wykonawcy (w roku 2020 awaria walca opóźniła realizację bieżącego utrzymania dróg gruntowych, w roku 2019 całkowite uszkodzenie ciągnika w wyniku wypadku doprowadziło do braku możliwości transportu kruszywa z placu siłami własnymi oraz odwozu materiału z dróg);

Zmniejszenie środków w planie wydatków bieżących w Dziale 600 Rozdział 60016 § 4300 o 130 000,00 zł zgodnie z opinią komisji Budżetu i Finansów, przyczyni się do konieczności rezygnacji z niektórych niżej wymienionych działań:

- Wymiany oznakowania pionowego na drogach co przyczynia się do obniżenia poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- Kruszenia destruktu, który po odpowiedniej obróbce mógłby zostać ponownie wykorzystany jako warstwa wierzchnia na drogach, podnosząc poziom ich utrzymania, sprawiając że będzie zalegał w dalszym ciągu na placu lub zostanie wykorzystany jako warstwa podbudowy, co byłoby by działaniem mniej korzystnym i jakościowo mniej efektywnym, niż w przypadku wykorzystania tego materiału na górną warstwę dróg;
- Obniżenia liczby zleceń na wykonanie projektów organizacji ruchu drogowego i drobnych projektów zmian w pasach drogowych (projekty chodników, dojeżdż. itd.), co z uwagi na liczne wnioski może mieć negatywny wpływ i oddźwięk wśród mieszkańców;
- Zmniejszenia liczby zleceń na czyszczenie lub koszenie ulic na terenie gminy;

Reasumując: Wójt nie wyraża zgody na dokonanie zmian w projekcie budżetu na 2021 poprzez zmniejszenie kwot planu wydatków bieżących w Rozdziale TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. Jako

zarządca dróg jest odpowiedzialny za prawidłowe ich utrzymanie i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.

Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców jest jednym z podstawowych zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego i znajduje swoje odzwierciedlenie w przepisach prawa tj. ustawie o drogach publicznych, ustawie o samorządzie gminnym.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych zarządcą drogi jest organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg. Szczegółowy zakres obowiązków (katalog otwarty) zarządców drogi został wymieniony w art. 20 ustawy o drogach publicznych. Do zarządców dróg należy tym samym m.in. wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających. Generalnymi zadaniami, których niedochowanie uzasadnia odpowiedzialność zarządcy drogi jest w szczególności utrzymywanie jej nawierzchni, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających, przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników, wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia, odpowiednie ich znakowanie m.in. wskazujące na występujące zimą zagrożenia. Tym samym do zasadniczych powinności ciążących na zarządcach dróg należy wykonywanie szeregu czynności, których zasadniczym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ruchu. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 czerwca 2016 r., I ACa 287/16 jednoznacznie wskazuje, że „**W celu realizacji tych zadań zarządca powinien utrzymywać podlegające mu drogi w stanie wykluczającym narażenie użytkowników na wypadek.**”.

Wobec powyższego Wójt aby móc prawidłowo wykonywać ustawowe zadania własne Gminy nie wyraża zgody na dokonanie zmian, które stoją w sprzeczności z interesem publicznym, przepisami prawa ale także są wyrazem nieodpowiedzialności.

Dział 750 Rozdział 75023 § 4010

Wydatki zaplanowane na wynagrodzenia osobowe pracowników dotyczą kosztów wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Białych Błotach na podstawie umowy o pracę wraz z należnymi dodatkami (stażowym za wieloletnią pracę, funkcyjnym i specjalnym) w celu realizacji obligatoryjnych zadań statutowych Gminy, jako administracji jednostki samorządu terytorialnego. Stanowią one także podstawę do naliczenia pozostałych świadczeń pracowniczych, w szczególności nagród jubileuszowych pracowników, premii uznaniowych oraz odpraw emerytalnych, zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Białe Błota wydanego Zarządzeniem Nr 60/2020 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 14 sierpnia 2020 r. opracowanego na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019r., poz. 1282), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2020r., poz. 268) oraz art. 77 § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2020r., poz. 1320) po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi działającymi w Urzędzie Gminy Białe Błota. W planowanych wydatkach na wynagrodzenia osobowe pracowników na 2021 r. uwzględniono także wzrost zatrudnienia oraz wzrost wynagrodzeń o 3%, zabezpieczając zapewnienie ciągłości działania jednostki w realizacji zaplanowanych na 2021 rok zadań. Zabezpieczenie należnej kwoty na wypłatę wynagrodzeń pracowników stanowi obligatoryjny obowiązek pracodawcy.

Reasumując: Wójt nie wyraża zgody na dokonanie zmian w projekcie budżetu na 2021 poprzez zmniejszenie kwot planu wydatków bieżących w Dziale 750 Rozdział 75023 § 4010. Komisja Budżetu i Finansów nie wskazała w uzasadnieniu wyliczeń, z których wynika, że środki po zmniejszeniu w sposób wystarczający zabezpieczą zobowiązania wobec pracowników.

Wniosek nr 3 i 4.

Wójt nie wnosi uwag.

Wniosek nr 5.

Proponowane zmiany dotyczą zmniejszenia planu wydatków w projekcie budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok w :

Dział 921 Rozdział 92109 § 2480 – 700 000,00zł

Dział 600 Rozdział 60016 § 6050 – 500 000,00zł

Uzasadnienie nie przyjęcia zmian.

1. Według projektu budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok plan wydatków został przyjęty zarządzeniem Nr 87/2020 Wójta Gminy Białe Błota w Dziale 921 Rozdział 92109 § 2480 w wysokości 1 988 233,00zł. Po dokonaniu proponowanych zmian zmniejszeń o 700 000,00zł. tj. o 35,2% plan wyniesie 1 288 233,00zł. Zmiana dotyczy zmniejszenia znacznej kwoty dotacji podmiotowej dla Gminnego Centrum Kultury w Białych Błotach na pokrycie bieżących kosztów utrzymania i funkcjonowania jedynej instytucji kultury na terenie gminy.

Należy pamiętać, że budżet gminy jest planem dochodów i wydatków gminy, uchwalanym na rok kalendarzowy w formie uchwały budżetowej. Dlatego też w pierwszej kolejności kierownicy

gminnych jednostek budżetowych (Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół podstawowych, przedszkoli), oraz kierownik instytucji kultury (Gminnego Centrum Kultury) opracowują plany rzeczowe zadań planowanych do wykonania w danym roku, tworząc w ten sposób projekty planów finansowych. Taki plan został przedstawiony przez Dyrektora Gminnego Centrum Kultury w Białych Błotach skarbnikowi Gminy, Wójtowi Gminy i Radnym Gminy.

Gminne Centrum Kultury zajmuje pomieszczenia w oddzielnym budynku w Łochowie oraz w wydzielonej przestrzeni Szkoły Podstawowej w Białych Błotach. Ponadto zarządza i tym samym ponosi koszty utrzymania czterech świetlic wiejskich. Właścicielem budynków jest Gmina Białe Błota. Są one oddane GCK w użyczenie i koszt ich utrzymania i zachowania w stanie należytym jest pokrywany z przekazywanej co roku dotacji.

W związku z tym kwoty przeznaczone na ich utrzymanie tj. przeglądy, ogrzewanie - gaz, prąd, sprzątnięcie, naprawy zawarte są w kwocie dotacji.

Nie mają one związku z organizowaniem działalności kulturalnej w postaci wydarzeń.

Plan na rok 2021 został oszacowany na bazie wydatków z 2020 r.

Opisane wydatki dotyczą świetlic w Zielonce, Cielu, Lisim Ogonie, Łochowicach.

Koszty utrzymania świetlic kształtują się następująco:

ogrzewanie gazowe	43 000,00
energia elektryczna	10 500,00
woda	1 200,00
odprowadzenie ścieków	8 500,00
wywóz odpadów	5 300,00
remonty, naprawy	3 200,00
sprzątnięcie, środki czystości	
prace gospodarcze	31 640,00
monitoring	6 200,00
zakup wyposażenia	7 200,00
suma 1	116 740,00

Pozostałe wydatki stałe przeznaczone na utrzymanie budynków lub ich części Łochowo i Białe Błota to:

ogrzewanie gazowe	12 000,00
energia elektryczna	5 500,00
woda	700,00
wywóz odpadów	1 850,00
remonty, naprawy	1 600,00
sprzątnięcie, środki czystości,	

prace gospodarcze	22 570,00
monitoring	1 550,00
zakup wyposażenia	3 600,00
suma 2	49 370,00

Dodatkowe koszty stałe to

abonament mak plus	700,00
telefon/internet	5 520,00
przeгляд kas fiskalnych	500,00
podatek od nieruchomości	9 000,00
ubezpieczenie OC	500,00
abonament RTV i ZAIKS	1 000,00
aktualizacje programów	1 200,00
obsługa rachunku bankowego i usługi pocztowe	2 200,00
obsługa BHP ,RODO, prawna i informatyczna	46 782,00
suma 3	71 902,00

Wydatki związane z zatrudnieniem :

wynagrodzenia umowy o pracę	656 063,00
wynagrodzenie umowy cywilnoprawne	16 800,00
świadczenia na rzecz pracowników (ZFŚS, składki ZUS)	141 861,00
suma 3	814 724,00

Zaangażowanie środków z tytułu zawartych umów w 2020r.

podpisane umowy projektowe	53 930,30
przyjęte umowy projektowe	100 000,00
kontynuacja umowy zakup nowości wydawniczych	40 000,00
suma 5	265 930,30

PODSUMOWANIE ZBIORCZE:

suma 1	116 740,00
suma 2	49 370,00
suma 3	71 902,00
suma 4	814 724,00
suma 5	265 930,30
RAZEM	1 318 666,30

Pozostała kwota wnioskowanej dotacji tj. 669 566,70 zł przeznaczona jest na realizowanie działań takich jak:

prowadzenie zajęć : nauka gry na instrumentach, nauka śpiewu, zajęcia artystyczne tj. pracownia malarska i rysunku, pracownia ceramiczna, zajęcia plastyczne, zajęcia rękodzieła, zajęcia florystyczne w tym zakupy niezbędnych materiałów, pracownia teatralna dla dzieci i dorosłych, zespołów ludowych „Łochowianie i „Złote Łany”, zespołów tanecznych breakdance, zespołów muzycznych Jazz Orkiestra, chóru „Cantare”

organizacja wydarzeń kulturalnych :

koncerty podmiotów zewnętrznych i sekcyjnych, wydarzeń kabaretowych, wernisaży, konkursów poezji, konkursów plastycznych i fotograficznych, spotkań czytelniczych, obchodów Dnia Dziecka, kina plenerowego, Święta Gminy, Street Music, Nocnego czytania, Narodowego czytania, Spektakli z okazji Dni Teatru, Organizacji Mikołajek, Europejskich Dni Dziedzictwa, warsztatów artystycznych, plenerów malarskich, wydarzeń patriotycznych, udziału w konkursach, organizacji bali, organizacja zajęć otwartych w czasie ferii oraz półkolonii letnich, przygotowaniu materiałów muzycznych, działań wspierających działania sołeckie, kluby seniora i KGW w naszej gminie.

Zmniejszenie dotacji w kwocie 700 000,00zł spowoduje, że wszystkie zajęcia oraz wydarzenia kulturalne w naszej gminie przestaną istnieć i nie będą realizowane.

Należy podkreślić, że zachowanie dziedzictwa kulturowego, chociażby ze względu na jego znaczenie dla rozwoju cywilizacyjnego, stanowi jedno z podstawowych zadań państwa.

Przesądza o tym treść art. 5 Konstytucji RP : „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”, a także art. 6 ust. 1: „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju”. Konstytucja zobowiązuje więc wszystkie organy administracji publicznej, w tym organy samorządu terytorialnego, do ochrony dziedzictwa kulturowego. Dookreślenie tego konstytucyjnego obowiązku następuje na poziomie ustawodawstwa zwykłego. W świetle art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą sprawy „kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”.

Szczególnym rodzajem zadań własnych są zadania własne obowiązkowe i do takich należą sprawy kultury, bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki na zabytkami. Zaniechanie realizacji zadania własnego obowiązkowego lub jego realizacja niezgodnie z obowiązującymi standardami prawnymi, stanowią przesłankę zastosowanie środków nadzoru, wobec organów danego samorządu, a w szczególnych przypadkach ich rozwiązania i ustanowienia zarządu komisarycznego.

Działania Rady Gminy dotyczące zmniejszenia dotacji dla Gminnego Centrum Kultury w Białych Błotach o kwotę 700 000,00zł doprowadzi do sytuacji, że kultura będzie sprowadzać się tylko do utrzymywania mienia oraz kosztów zatrudnienia pracowników. Nie będą mogły być realizowane żadne działania o znaczeniu wydarzeń kulturalnych. Takie działanie Rady Gminy jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa, jest działaniem na szkodę Gminy i jej mieszkańców. Ponadto utrzymywanie instytucji, która nie może realizować swoich zadań własnych określonych przepisami prawa jest swoistą niegospodarnością i złym wydatkowaniem środków publicznych.

Poniżej został przedstawiony plan wydarzeń kulturalnych na 2021 rok, aby wyraźnie zobrazować jakich wydarzeń i działań Mieszkańcy Gminy Białe Błota zostaną pozbawieni w przypadku zmniejszenia dotacji dla jedynej instytucji kultury.

STYCZEŃ

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

Orszak Trzech Króli

Cotygodniowe koncerty „Kolędujmy wszyscy wraz ” – z cyklu „ Muzyka w obiektach sakralnych ” /Przyłęki ,Ciele ,Murowaniec ,Białe Błota , Łochowo

Z kolędą dla Babci i Dziadka

LUTY

Wernisaż zdjęć z cyklu „Piękny krajobraz w 4 porach roku –ZIMA” połączony z koncertem III Karnawałowy Bał Gminny

Feryjne warsztaty zimowe

Nocne czytanie - cykl spotkań w bibliotece

Światowy Dzień Sprawiedliwości Społecznej – kulturalne spotkanie z cyklu „Poznaj swoje prawa”

Międzynarodowy Dzień Pizzy – rodzinne warsztaty pieczenia pizzy połączone z koncertem muzyki włoskiej

Koncert Walentynkowy – Muzyka płynąca z serca

MARZEC

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Niezłomnych”

Wystawa z okazji Dnia Kobiet w cyklu „Nieważny wiek – artyści są wśród nas”. Prezentacja prac lokalnych artystów
Koncert z okazji Dnia Kobiet

Światowy Dzień Praw Konsumenta - Spotkanie z cyklu „Korzystaj ze swoich praw ”

Międzynarodowy Dzień Poezji - „Otwarta Scena dla Poezji ”- Artyści są wśród nas
Konkurs poetycki (nagroda – publikacja)

Spektakl teatralny dla dzieci z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru
Moja biblioteka – Łochowo, Białe Błota – spotkanie autorskie Łochowo i Białe Błota

Kiermasz wielkanocny przed Urzędem Gminy

KWIECIEŃ

Światowy Dzień Sportu – „ Sportowe potyczki ”, animacje dla dzieci

Międzynarodowy Dzień Książek dla Dzieci – spotkania w bibliotekach dla dzieci pt. „Otwórz książkę – warto”

Wystawa prac pt . „Jajka i palmy wielkanocne z mojego regionu”- poprzedzona warsztatami

Spotkanie z cyklu „Zdrowo-kolorowo “ konkurs na najlepszy wypiek „Czy można zjeść dzieło sztuki ? “ ciasto wielkanocne warsztaty

Śniadanie wielkanocne połączone z warsztatami i prezentacją stoisk lokalnych klubów

MAJ

Święto Flagi i Konstytucji /piknik konstytucyjny – koncert i działania animacyjne/

Majówki w poszczególnych sołectwach pt. Strażacy w naszej gminie

Światowy Dzień Rozwoju Kulturalnego, Dzień Odnawiania Znajomości – kolejne spotkanie „ Ladies Club “ koncert

Międzynarodowy Dzień Misji Pokojowych – Spotkanie z uczestnikiem misji mieszkańcem z naszej okolicy

Jazzowa majówka – koncert

„Witajcie wakacje “- cykl prezentacji muzycznych , teatralnych , podsumowanie roku

CZERWIEC

Dzień Dziecka / w poszczególnych sołectwach / Dzień Łochowa

„Witajcie wakacje “- cykl prezentacji muzycznych , teatralnych , podsumowanie roku

Przesilenie letnie „ Wianki “ –Lisi Ogon

Plener malarski

Sołeckie festyny rodzinne „Potańcówka na ludowo”

„Kreatywne wakacje ” - oferta półkolonii letnich skierowana dzieci z kl. 1-6 szkoły podstawowej

„Warsztaty instrumentalne dla młodzieży” zakończone wspólnym koncertem w ramach wymiany z innymi placówkami

Powstanie Wielkopolskie- piknik rekonstrukcyjny w Murowańcu

Koncert z cyklu „Musica sacra”

LIPIEC

Kreatywne wakacje”- półkolonie dzieci młodsze

„Kino pod gwiazdami” - prezentacje filmów na świeżym powietrzu

SIERPIEŃ

Święto Gminy festyn rodzinny dla mieszkańców

„Kino pod gwiazdami” - prezentacje filmów na świeżym powietrzu

Street music – uliczne granie

Teatr plenerowy

WRZESIEŃ

Rocznica wybuchu II Wojny Światowej – koncert

Spotkanie u Sołtysa Łochowice - Zjazd pojazdów zabytkowych

Europejskie Dni Dziedzictwa Kulturowego

Samochodowy Rajd Pamięci

Święto Ziemniaka Lisi Ogon

Narodowe Czytanie

„Zdrowo kulturalnie i kolorowo” spotkanie dla seniorów - warsztaty ceramiczne

Historia naszej gminy oczami wszystkich pokoleń – spotkanie, wernisaż, wydanie publikacji

Inscenizacja przemarsz wojsk gen. H. Dąbrowskiego (Prądko, Zielonka)

PAŹDZIERNIK

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – Wystawa prac z cyklu „Artyści są wśród nas ” oraz występ lokalnego zespołu muzycznego

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – Warsztaty florystyczne – Zielonka, Ciele, Łochowo, Białe Błota

Ogłoszenie konkursu: „Bezcenny Krajobraz”

Dzień anioła stróża -koncert „Anielskie granie”

Dzień anioła stróża - plastyczne warsztaty anielskie

„Wiersze na niepogodę ” spotkanie poetyckie , czytanie wierszy – wydarzenie + publikacja

„Szkoła rodzica ’ - cykliczne spotkania klubu

Koncert/ kabaret

Łochowskie Zaduszki – koncert

Zaduszki w Cielu - połączone z koncertem

LISTOPAD

Koncert z okazji Odzyskania Niepodległości - „Niepodległa kroczy w przyszłość”

Otwarta scena- młodzieżowe Interpretacje Poezji śpiewanej

Zaduszki w Cielu - połączone z koncertem

Koncert z okazji Odzyskania Niepodległości - „Niepodległa kroczy w przyszłość”

Koncert jesienny „Na niepogodę”

Bal Seniora

Otwarcie wystawy i rozstrzygnięcie konkursu projektu pn. „Bezcenny krajobraz”

GRUDZIEŃ

„Bajkowy Mikołaj” - spotkanie mikołajkowe w bibliotece dla rodziców z dziećmi

„Mikołaj na wesoło”- lokalizacje GCK

„Gwiazdy, gwiazdki, gwiazdeczki”-warsztaty świąteczne/we współpracy z kołami Gospodyń Wiejskich/ - Lisi Ogon, Łochowo, Łochowice, Białe Błota, Ciele, Zielonka, Przyłęki

Kiermasz świąteczny we współpracy z Kołami Gospodyń, Małymi producentami ,ZAZ przed Urzędem Gminy

Otwarcie szopki

Koncert noworoczny

Kwota dotacji podmiotowej w przeliczeniu na 1 mieszkańca przyjętego w planie wydatków na rok 2021 została przyjęta na poziomie 88,56 zł. Dla porównania w gminie Osielsko przyjęto kwotę dotacji podmiotowej w wysokości 136,06 zł, w gminie Sicienko 137,10 zł, w gminie Dąbrowa Chełmińska 108,73zł, w gminie Dobrcz 64,40 zł. Po zmniejszeniu wnioskowanym przez Komisję Budżetu i Finansów kwota dotacji podmiotowej w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniesie jeszcze mniej, bo tylko **57,38 zł**. Czyli najmniej w porównaniu z gminami ościennymi, przy największym budżecie. Analiza ta wskazuje, że na tle innych gmin ościennych instytucja kultury w naszej gminie jest niedofinansowana, a dysproporcja pomiędzy chociażby naszą gminą, a gminą Osielsko do której tak często radni porównują gminę Białe Błota, ogromna. Raport NIK z 2019r. wskazuje, że samorządy nie zapewniają podległym sobie instytucjom kultury stabilności finansowej, niezbędnej do prowadzenia działalności. Mając na uwadze wyniki kontroli, Najwyższa Izba Kontroli zawnioskowała do samorządów o uwzględnianie w większym zakresie potrzeb bieżących i majątkowych prowadzonych instytucji kultury. Chociażby ten raport oraz dane wskazane powyżej powinna skłonić nie tylko do refleksji, ale podjęcia działań aby przeznaczyć większe środki na działalność instytucji kultury.

Komisja Budżetu i Finansów nie uzasadniła swojego wniosku. Nie przedstawiła żadnego wyliczenia, z którego można wywieść, że kwota dotacji ustalona na poziomie 1 288 233,00zł nie spowoduje sytuacji, że Gminne Centrum Kultury w Białych Błotach nie będzie mogło w sposób prawidłowy wykonywać nie tylko swoich zadań statutowych na rzecz naszych mieszkańców ale również utrzymywać powierzonego majątku w postaci 4 świetlic oraz budynku GCK w Łochowie i w Białych Błotach na należytych poziomie (opłaty za prąd, ogrzewanie, remonty, zakupy, wyposażenie).

Treść zawarta w uzasadnieniu do wniosku nie spełnia znamion uzasadnienia. Brak jest danych, na których Komisja oparła swoje stanowisko. Nie wskazano, czy tak niska dotacja pozwoli na prawidłowe działanie instytucji kultury oraz wykonywać zadania własne Gminy, które są zagwarantowane mieszkańcom gminy ustawowo. Wobec powyższego Wójt aby móc

prawidłowo wykonywać ustawowe zadania własne Gminy nie wyraża zgody na dokonanie zmian, które stoją w sprzeczności z interesem publicznym, przepisami prawa ale także są wyrazem skrajnej niegospodarności i braku odpowiedzialności za środki publiczne.

2. W dalszej części wniosku proponowane zmiany dotyczą zmniejszenia planu wydatków majątkowych w projekcie budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok w : Dział 600 Rozdział 60016 § 6050 o kwotę 500 000,00zł. Po dokonaniu proponowanych zmian plan wydatków na zadania majątkowe w poz. 19 załącznika nr 4 wyniesie 0,00zł. Zmiana dotyczy zadania majątkowego pn. Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu. Zadanie to jest planowane do realizacji w latach 2019-2022, ujęte w wierszu (1.3.2.7), w załączniku nr 2 Przedsięwzięcia do projektu WPF na lata 2021-2032 w wysokości 1 500 000,00zł. W związku z tym, że Komisja Budżetu i Finansów negatywnie zaopiniowała wniosek nr 7 o dokonanie zmian w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej poprzez zmniejszenie nakładów finansowych w łącznej kwocie 1 500 000,00zł na zadaniu pn. Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu, stwierdzono brak konsekwencji w podejmowanych decyzjach członków komisji.

Ponadto inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i zmian tej uchwały przysługuje w gminie wyłącznie wójtowi.

Reasumując: W związku z powyższym Wójt nie wyraża zgody na proponowane zmiany w postaci zmniejszenia planu wydatków w projekcie budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok w :Dziale 921 Rozdział 92109 § 2480 o kwotę 700 000,00zł i Dziale 600 Rozdział 60016 § 6050 o kwotę 500 000,00zł. Brak jest faktycznego, popartego realnymi argumentami uzasadnienia wniosku. Co najistotniejsze, wynik głosowania nad wnioskiem nr 5 stoi w sprzeczności z wynikiem głosowania nad wnioskiem nr 7 komisji Budżetu i Finansów.

Wniosek nr 6.

Proponowane zmiany dotyczą zwiększenia planu wydatków majątkowych w projekcie budżetu Gminy Białe Błota na 2021 rok.

Proponowane zmiany dotyczą wprowadzenia do projektu budżetu Gminy Białe Błota na 2021 r. sześciu dodatkowych zadań inwestycyjnych tj. projektów budowy ulic na terenie gminy na łączną kwotę 1 200 000,00 zł.

Uzasadnienie nie przyjęcia zmian.

Zgodnie z art. 240 ust.2 ustawy o finansach publicznych, bez zgody zarządu jednostki samorządu terytorialnego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzić w projekcie uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zmian powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W związku z tym, że Komisja Budżetu i Finansów negatywnie zaopiniowała dokonanie zmian w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej poprzez zmniejszenie nakładów finansowych w łącznej kwocie 1 500 000,00zł na zadaniu pn. Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu,

proponowane zmiany dotyczące wprowadzenia do projektu budżetu Gminy Białe Błota na rok 2021 nowych zadań tj.:

- Projekt ul. Świetlikowej w Zielonce,
- Projekt ul. Dzięciołowej w Zielonce,
- Projekt ul. Pszennej w Zielonce,
- Projekt ul. Leśnej w Zielonce,
- Projekt i budowa ul. Rumiankowej w Zielonce,
- Budowa ul. Myśliwska w Cielu,

spowodują zwiększenie wydatków majątkowych i jednocześnie zwiększenie deficytu, gdyż Komisja Budżetu i Finansów nie wskazała źródła finansowania dla nowych zadań inwestycyjnych. Dodatkowo Wójt nie wyraził zgody na dokonanie zmian w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2032. A taka inicjatywa przysługuje w gminie wyłącznie wójtowi na podstawie art. 233 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Ponadto treść zawarta w uzasadnieniu do wniosku nie spełnia znamion uzasadnienia.

Ponadto:

Proponowane zmiany nie dążą do zwiększenia ani utrzymania poziomu zrównoważonego rozwoju Gminy. Spowodują natomiast zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Gminy Białe Błota na 2021 rok na kolejną dokumentację techniczną, której ważność obowiązuje 3 lata, kosztem usunięcia faktycznej realizacji zadania inwestycyjnego objętego perspektywą dofinansowania ze środków rządowych w 2021r. Na zadanie pn.: Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu został złożony wniosek o dofinansowanie z rządowego programu Fundusz Dróg Samorządowych.

Co istotne, wnioskowane zmiany dotyczące opracowania nowych projektów dróg nie znalazły odzwierciedlenia we wnioskach Komisji Budżetu i Finansów oraz poszczególnych komisji w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych wynikających z proponowanych do sporządzenia projektów dróg, tj. nie zaplanowano faktycznej ich realizacji w przyszłych latach jako przedsięwzięcia do realizacji na lata 2021-2024, co winno być logiczną konsekwencją wprowadzenia zmian w postaci zabezpieczenia środków finansowych w planie wydatków budżetowych i faktycznego ich wydatkowania w wyniku realizacji planu. W przeciwnym wypadku prowadzi to do nieracjonalnego wydatkowania środków publicznych. Nadmienić również należy, że w zasobach Urząd posiada 31 gotowych projektów dróg na których realizację należy zabezpieczyć w budżecie Gminy 42 240 000,00 zł oraz 19 nowych zleconych projektów, na realizację których należy zabezpieczyć w budżecie Gminy 35 500 000,00 zł. Po wprowadzeniu do budżetu dodatkowych zadań dotyczących wykonania nowych projektów, na realizację tych zadań niezbędne będzie zabezpieczenie kolejnych 22 270 000,00zł.

Uzasadnienie proponowanych zmian nie spełnia przesłanek merytorycznych dla złożonego wniosku. Jako jedyne uzasadnienie wskazano poprawę życia mieszkańców tej części miejscowości.

Reasumując: W związku z powyższym Wójt nie wyraża zgody na proponowane zmiany wprowadzenia do projektu budżetu Gminy Białe Błota na 2021 r. sześciu dodatkowych zadań inwestycyjnych w tym pięciu nowych projektów budowy ulic na terenie gminy na łączną kwotę 1 200 000,00 zł.

Wniosek nr 7.

Proponowane zmiany dotyczą zmniejszenia planu wydatków w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej poprzez usunięcie przedsięwzięcia ujętego w załączniku nr 2 do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (1.3.2.7) „ Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu) w kwocie 1 500 000,00zł.

Uzasadnienie nie przyjęcia zmian.

Wniosek nr 7 jest obciążony wadą formalną i merytoryczną. Głosowany wniosek dotyczył zmniejszenia planu wydatków w łącznej kwocie 1 500 000,00 zł. na zadaniu Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu. Wniosek nr 7 nie uzyskał akceptacji podczas głosowania członków Komisji Budżetu i Finansów w całości (3 głosy za, 5 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący się).

Ponadto:

Zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany należy wyłącznie do kompetencji wójta, natomiast organ stanowiący ma kompetencję tylko do podjęcia uchwały w sprawie WPF. Ta regulacja jasno wskazuje na kompetencję w podanym zakresie przedmiotowym – dla organu wykonawczego gminy. Wyraźny podział kompetencji akcentuje się w orzecznictwie sądowym. Przykładowo, w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 5 lipca 2011 r. (sygn. akt I SA/Łd 764/11) wskazano: mając na uwadze art. 18 ust 2 pkt 4 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 230 ustawy o finansach publicznych, do obowiązków organu stanowiącego gminy należy nie tylko uchwalanie budżetu gminy, lecz również wieloletniej prognozy finansowej. Natomiast do kompetencji organu wykonawczego gminy należy inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany (art. 230 ust. 1 ustawy o finansach publicznych). Rada gminy nie może naruszać wyłącznych kompetencji ustawowych wójta dotyczących sposobu postępowania z wieloletnią prognozą finansową.

Reasumując: W związku z powyższym Wójt nie wyraża zgody na dokonanie zmian poprzez zmniejszenie planu wydatków w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej poprzez usunięcie przedsięwzięcia ujętego w załączniku nr 2 (1.3.2.7) „ Budowa ul. Ptasiej w Murowańcu) w kwocie 1 500 000,00zł., ani w żadnej innej kwocie.

Wniosek nr 8.

W wyniku analizy danych w zakresie prognozowanego planu dochodów i wydatków budżetowych i ich struktury na lata objęte limitem przedsięwzięć, tj. lata 2021-2024 i ustaleniem możliwości sfinansowania inwestycji w latach przyszłych, w ramach autopoprawek do załącznika nr 2 wprowadzono 11 z 16 proponowanych zadań we wniosku nr 8 przez Komisję Budżetu i Finansów na łączną kwotę nakładów 18 970 000,00 zł jako przedsięwzięcia prognozowane do realizacji na lata 2023-2024 do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2032. Pozostałe 5 proponowanych we wniosku zadań na łączną kwotę 4 670 000,00 zł

nie zostało przyjętych z uwagi na ograniczone możliwości inwestycyjne na lata 2023-2024, zachowując zasadę bilansowania budżetu. W prognozowaniu budżetu na lata kolejne należy uwzględnić wskaźniki dotyczące nadwyżki operacyjnej określone w art. 242 ustawy o finansach publicznych, których wysokość warunkuje faktyczne wykonanie budżetu przez lata historyczne, tj. poziom wykonania dochodów i wydatków poprzednich budżetów. Wzrost ilości przedsięwzięć wiąże się bezpośrednio ze zwiększeniem kwot limitu przedsięwzięć do realizacji w danym roku budżetowym i koniecznością wskazania źródła finansowania w postaci zaciągnięcia kolejnego zobowiązania długoterminowego, co skutkuje zwiększeniem zadłużenia Gminy, o które Radni wykazują zaniepokojenie.

Zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawy o finansach publicznych inicjatywa dotycząca sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany należy wyłącznie do zarządu jednostki samorządu terytorialnego, tj. wójta. Co do zasady inicjatywa uchwałodawcza organu wykonawczego nie wiąże organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Nie oznacza to, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego musi podjąć uchwałę w kształcie przedstawionym przez zarząd. Inicjatywa uchwałodawcza, co do zasady, nie wiąże bowiem organu stanowiącego w tym znaczeniu, że nie pozbawia go możliwości decydowania o treści uchwalanych aktów. Reasumując – wprowadzenie przez radnych zmian w wieloletniej prognozie finansowej, które modyfikują planowane inwestycje (np. poprzez przesunięcie środków z inwestycji A na inwestycję B), jest dozwolone i nie narusza inicjatywy uchwałodawczej, w którą wyposażony jest wójt (por. Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dn. 27 lutego 2019 r., 6/20/2019).

W związku z powyższymi rozważaniami podkreślić należy, iż wprowadzenie do wieloletniej prognozy finansowej przez radę gminy z własnej inicjatywy nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego, które nie było objęte projektem wójta, w istotny sposób narusza art. 230 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W konsekwencji stanowi to podstawę stwierdzenia nieważności w danej części uchwały (por. Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dn. 3 czerwca 2014 r., 226/XIII/2014).

Art. 229 ustawy o finansach publicznych wprost wskazuje, iż wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, iż wprowadzenie zmian w wieloletniej prognozie finansowej, w zakresie posiadanych uprawnień przez radnych, wiązać się będzie ze zmianami uchwały budżetowej. Bowiem oba dokumenty muszą być ze sobą wewnętrznie zgodne.

Podział kompetencji pomiędzy radę gminy a wójta przy tworzeniu i wykonywaniu budżetu gminy oraz wieloletniej prognozy finansowej wynika z ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o finansach publicznych. Uchwalanie budżetu czy wieloletniej prognozy finansowej oraz ich zmian należy do wyłącznej kompetencji rady gminy zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Natomiast inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały i zmian przysługuje w gminie wyłącznie wójtowi na podstawie art. 233 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Z kolei art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że za prawidłową gospodarkę finansową gminy odpowiada wójt, a w myśl art. 60 ust. 2 pkt 4 tej ustawy wójtowi

gminy przysługuje wyłączne prawo zgłaszania propozycji zmian w budżecie gminy. Na co należy położyć szczególny nacisk, to odróżnianie kwestii decydowania o kształcie zaproponowanych zmian od dokonywania zmian w przedmiocie nieobjętym inicjatywą wójta. W judykaturze powszechne jest stanowisko, zgodnie z którym rada gminy uchwalając zmiany w budżecie lub wieloletniej prognozie finansowej na podstawie przedstawionego projektu, nie może wprowadzać poprawek w zakresie nieobjętym tym projektem. Tym bardziej rada gminy nie ma możliwości wprowadzania zmian w części nieobjętej projektem lub wnioskiem wójta. Organ stanowiący gminy nie ma bowiem takich samych uprawnień do wprowadzania zmian na etapie uchwalania uchwał budżetu i wieloletniej prognozy finansowej oraz ich zmiany. W wypadku, gdy organ stanowiący zamierza wprowadzić zmiany w budżecie, mimo braku inicjatywy organu wykonawczego, musi uzyskać jego akceptację. Również w wypadku, gdy w wyniku wystąpienia przez organ wykonawczy z inicjatywą w sprawie zmian w budżecie, organ stanowiący chce wprowadzić w nim zmiany nie objęte tą inicjatywą, musi uzyskać zgodę organu wykonawczego. Wspomniana zgoda powinna być wyrażona w sposób wyraźny, niepozostawiający żadnych wątpliwości (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dn. 20 stycznia 2010 r., sygn. akt II GSK 176/09; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dn. 9 października 2014 r., sygn. akt I SA/Kr 1421/14).

Zmiany do projektu budżetu Gminy Białe Błota na rok 2021 zaproponowane w przedłożonej opinii Komisji Budżetu i Finansów Rady Gmin Białe Błota z dnia 10 grudnia 2020r. zostały szczegółowo przeanalizowane pod kątem:

1) gospodarowania środkami publicznymi, przestrzegania zasady wyrażonej w art. 44 ustawy o finansach publicznych określającej zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych, gdzie wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Nadmieniam iż, jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, które powinny być dokonywane:

- w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
  - uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
  - optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

2) należytej realizacji zadań własnych gminy we wszystkich obszarach wskazanych przepisami ustawy o samorządzie gminnym,

3) pozyskiwaniem bezzwrotnych środków zewnętrznych na finansowanie inwestycji zwiększających potencjał i rozwój infrastruktury na terenie gminy,

Województwo świętokrzyskie

4) kierunku i wymiernych efektów realizacji budżetu w roku 2021 jak i latach przyszłych, czego odzwierciedlałem jest prognoza zawarta w WPF, jak i wskazanie kierunku rozwoju poprzez finansowanie inwestycji w latach przyszłych,

Okres pandemii paradoksalnie może być korzystny dla finansów samorządów ze względu na relatywnie bardzo niskie stopy procentowe, najniższe od czasów transformacji ustrojowej, co skutkuje dostępem do tzw. taniego pieniądza. W następstwie tej sytuacji, dług staje się dobrym instrumentem rozwoju oraz instrumentem finansowania inwestycji. Niepewność na rynku finansowym stawia samorząd terytorialny w gronie instytucji, które są jednymi z najbardziej wiarygodnych partnerów dla banków, a tym samym daje możliwość uzyskania kapitału na bardzo korzystnych warunkach. Uzyskane w ten sposób środki pozwolą w najbliższym czasie na realizację inwestycji niezbędnych do podniesienia poziomu życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności gminy pod kątem inwestycji. Artykułowane przez Radę Gminy działania mające na celu zmniejszenie zadłużenia gminy, stoją w sprzeczności z oczekiwaniami mieszkańców gdyż będą one skutkowały znacznym ograniczeniem działalności Gminy pod kątem jakości świadczonych usług oraz znaczącym wstrzymaniem inwestycji infrastrukturalnych co jest sprzeczne z ideą funkcjonowania samorządu terytorialnego, ale również z oczekiwaniami i propozycjami radnych. Radni wskazując tak duży zakres zadań majątkowych do realizacji w sposób świadomy podjęli decyzję. To do Rady Gminy jako organu stanowiącego należy inicjatywa uchwałodawcza, a w konsekwencji odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

Należy również dodać, że podstawowym celem samorządu nie powinno być osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego a dążenie do rozwoju, który w perspektywie zwiększa potencjał gminy w zakresie realizacji potrzeb lokalnej społeczności oraz działalności inwestycyjnej. Zaproponowane działania w projekcie budżetu na rok 2021 mają na celu wypracowanie wymiernego majątku w postaci infrastruktury, która będzie wykorzystywana przez wiele lat przez mieszkańców a jednocześnie ma zachęcać do osiedlania jak i inwestowania przez przedsiębiorców.

Odnosząc się do zdania radnych w kwestii zadłużenia i spłat długu zaciągniętego w poprzednich latach jak i planowanego do zaciągnięcia, chcę podkreślić że obecnie społeczność lokalna jak i kolejne pokolenia mieszkańców będą ze zrealizowanych i zaplanowanych do realizacji na lata przyszłe inwestycji, aktywnie i na bieżąco korzystać. W związku z tym wydaje się zasadne aby koszty zaciągniętego zobowiązania finansowego obciążały Gminę w następnych kadencjach w realnych do spłaty wartościach. W tym miejscu chcę podkreślić, że planowana restrukturyzacja długu zmniejszy nominalnie wartość obciążenia ratami kapitałowymi, a dodatkowo po uwzględnieniu inflacji oraz wzrostu dochodu gminy w latach przyszłych, wartość zaciągniętych zobowiązań w sposób realny będzie stanowiła rocznie coraz niższy procent udziału w budżecie, dając szanse kolejnym pokoleniom na dalszy rozwój.

WÓJT

Dariusz Fundator

SKARBNIK GMINY

Katarzyna Sierżbicka-Kowalska

Bydgoszcz, 20 grudnia 2020 r.

Opinia w przedmiocie wniosku radnych Gminy Białe Błota dot. zmian w projekcie budżetu w świetle art. 230 i art. 246 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawy o finansach publicznych inicjatywa dotycząca sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany należy wyłącznie do zarządu jednostki samorządu terytorialnego, tj. wójta. Co do zasady inicjatywa uchwałodawcza organu wykonawczego nie wiąże organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Nie oznacza to, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego musi podjąć uchwałę w kształcie przedstawionym przez zarząd. Inicjatywa uchwałodawcza, co do zasady, nie wiąże bowiem organu stanowiącego w tym znaczeniu, że nie pozbawia go możliwości decydowania o treści uchwalanych aktów. Reasumując – wprowadzenie przez radnych zmian w wieloletniej prognozie finansowej, które modyfikują planowane inwestycje (np. poprzez przesunięcie środków z inwestycji A na inwestycję B), jest dozwolone i nie narusza inicjatywy uchwałodawczej, w którą wyposażony jest wójt (por. Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dn. 27 lutego 2019 r., 6/20/2019).

W związku z powyższymi rozważaniami podkreślić należy, iż wprowadzenie do wieloletniej prognozy finansowej przez radę gminy z własnej inicjatywy nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego, które nie było objęte projektem wójta, w istotny sposób narusza art. 230 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W konsekwencji stanowi to podstawę stwierdzenia nieważności w danej części uchwały (por. Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dn. 3 czerwca 2014 r., 226/XIII/2014).

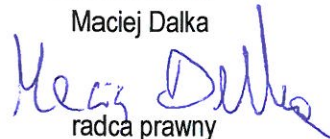
Art. 229 ustawy o finansach publicznych wprost wskazuje, iż wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, iż wprowadzenie zmian w wieloletniej prognozie finansowej, w zakresie posiadanych uprawnień przez radnych, wiązać się będzie ze zmianami uchwały budżetowej. Bowiem oba dokumenty muszą być ze sobą wewnętrznie zgodne.

Abstrahując od powyższego, organ stanowiący podejmuje uchwałę w przedmiocie wieloletniej prognozy finansowej nie później niż uchwałę budżetową (art. 230 ust. 6 u.f.p.). W związku z tym nie budzi zasadniczych wątpliwości twierdzenie, że uchwała w sprawie w.p.f. może zostać uchwalona na sesji organu stanowiącego poprzedzającej sesję budżetową. Z praktyki uchwalania przez organy stanowiące j.s.t. uchwał w sprawie w.p.f. wynika, że są one podejmowane w tym samym dniu na tej samej sesji budżetowej. W związku z tym powstaje problem, w jakiej kolejności organ stanowiący powinien podjąć przedmiotowe uchwały. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że uzasadnione w takim przypadku jest w pierwszej kolejności uchwalenie uchwały w przedmiocie wieloletniej prognozy finansowej, a dopiero później uchwały budżetowej. Proponowanie zmian w projekcie budżetu, które skutkują koniecznością zmiany wieloletniej prognozy finansowej bez propozycji jej zmiany, może w swoich skutkach doprowadzić do naruszenia prawa.

Podział kompetencji pomiędzy radę gminy a wójta przy tworzeniu i wykonywaniu budżetu gminy oraz wieloletniej prognozy finansowej wynika z ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o finansach publicznych. Uchwalanie budżetu czy wieloletniej prognozy finansowej oraz ich zmian należy do wyłącznej kompetencji rady gminy zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Natomiast inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały przysługuje w gminie wyłącznie wójtowi na podstawie art. 233 pkt 3 ustawy o finansach

publicznych. Z kolei art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że za prawidłową gospodarkę finansową gminy odpowiada wójt, a w myśl art. 60 ust. 2 pkt 4 tej ustawy wójtowi gminy przysługuje wyłączne prawo zgłaszania propozycji zmian w budżecie gminy. Na co należy położyć szczególny nacisk, to odróżnianie kwestii decydowania o kształcie zaproponowanych zmian od dokonywania zmian w przedmiocie nieobjętym inicjatywą wójta. W judykaturze powszechne jest stanowisko, zgodnie z którym rada gminy uchwalając zmiany w budżecie lub wieloletniej prognozie finansowej na podstawie przedstawionego projektu, nie może wprowadzać poprawek w zakresie nieobjętym tym projektem. Tym bardziej rada gminy nie ma możliwości wprowadzania zmian w części nieobjętej projektem lub wnioskiem wójta. Organ stanowiący gminy nie ma bowiem takich samych uprawnień do wprowadzania zmian na etapie uchwalania uchwał budżetu i wieloletniej prognozy finansowej oraz ich zmiany. W wypadku, gdy organ stanowiący zamierza wprowadzić zmiany w budżecie, mimo braku inicjatywy organu wykonawczego, musi uzyskać jego akceptację. Również w wypadku, gdy w wyniku wystąpienia przez organ wykonawczy z inicjatywą w sprawie zmian w budżecie, organ stanowiący chce wprowadzić w nim zmiany nie objęte tą inicjatywą, musi uzyskać zgodę organu wykonawczego. Wspomniana zgoda powinna być wyrażona w sposób wyraźny, niepozostawiający żadnych wątpliwości (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dn. 20 stycznia 2010 r., sygn. akt II GSK 176/09; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dn. 9 października 2014 r., sygn. akt I SA/Kr 1421/14).

Z poważaniem,
Maciej Dalka

radca prawny
(BD-1197)